

Konec januarja zaključujemo prvo ocenjevalno obdobje. Zagotovo je prisotno veliko zimske vročice in lovljenja zadnjih trenutkov, medtem ko zimi počasi odhaja zadnji vlak, snega pa še vedno od nikoder. Naj vas vsaj slička z napisom spomni na svetlikanje sreža in škripajočo snežno odejo.

KULTURA

Leto 2025 bo zaznamovalo več pomembnih obletnic, ki bodo vplivale na zgodovino, kulturo in politiko po svetu: 80. obletnica konca druge svetovne vojne, 250. obletnica rojstva Ludwiga van Beethovna, 100. obletnica ustanovitve Organizacije Združenih narodov (leta 1925 je bila ustanovljena Liga narodov, predhodnica OZN), 200. obletnica smrti Napoleona Bonaparteja, 50. obletnica ustanovitve Evropske unije. (Vir: <https://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/kaj-nas-caka-v-letu-2025-najpomembnejši-dogodki-doma-in-po-svetu/>)

1

TEKMOVANJA

NATEČAJ ZA NASLOVNICO FRAMČKA

Ker naš šolski časopis še ni imel izdelane maskote, se je učiteljica v razširjenem programu, Tadeja Dobaj, domislila, da bi učence spodbudila h kreativnosti in ustvarjanju prepoznavnega logotipa. V decembru in januarju je tako za učence 6.–9. r. potekal natečaj za novo naslovnico spletnega časopisa OŠ Fram, FRAMČEK. Oddanih je bilo 27 predlogov. V ožji izbor se jih je uvrstilo 10, katere sta izbrali učiteljici, likovni pedagoginji, Maja Idoska in Karmen Potočnik Zaletel, nakar je potekalo spletno glasovanje. Učenke in učenci so

izbrali predlog **Maksa Marovta** iz 8.b, ki je prejel kar 40 % vseh glasov. Glasovalce je prepričal z animirano podobo vedrega veverička, ki zadovoljno bere časopis, vse skupaj pa zaokrožil v živo in barvito celoto, v katero je vkomponiral naslov časopisa. Hvala vsem za sodelovanje in čestitke Maksu! (besedilo: Tadeja Dobaj)

TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE ZA CANKARJEVO TEKMOVANJE

21. 1. 2024 je na Srednji elektro-računalniški šoli Maribor potekala selekcijska območna stopnja tekmovanja v znanju slovenščine za Cankarjevo priznanje. Podlaga za preverjanje bralne zmožnosti ter zmožnosti pisanja besedil je bila napeta zgodba Špele Fric, Bleščivka. Našo šolo sta zastopali Nuša Žgank in Taja Maver. Na tekmovanju sta izkazali svoje književno znanje, smiselno povezovanje in ustvarjalnost. Kljub odlični pripravljenosti se nista uspeli uvrstiti na državno tekmovanje, je pa Taja prejemnica bronastega priznanja. (besedilo: Adrijana Ciglar)

DNEVI DEJAVNOSTI

ŠPORTNI DAN, 22. 1. 2025

Učenci 7.–9. r. so zimski športni dan izkoristili za smučanje, drsanje in plavanje ali pa so se v različnih športnih pomerili kar v šolski telovadnici. (foto: Tadeja Dobaj, Monika Vogrinec)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2025

SPREMLJEVALNE DEJAVNOSTI

PEVSKI KONEC TEDNA

10. in 11. 1. so pevke in pevci mladinskega pevskega zbora Fram obiskali ČŠOD Planinka. Po Slivniškem Pohorju so se razlegali zvoki skladb, katere so podrobno pilili in njihovo izvedbo z vsako vajo izboljšali.

Za posebno presenečenje so poskrbeli bivši učenci, pevci (Nuša in Zoja Štern, Brina Helbl, Zala Badrov, Nina Mikolič, Žiga Polenčič, Matevž Babič, David Ferš in Jakob Koren). Jakob Koren je raztegnil harmoniko, vsi pa smo mu z veseljem pritegnili. Kasneje so še brezhibno odpeli lanskoletni pevski program in si od zborovodkinje Dore prislužili velik objem, poln ganjenosti in ponosa.

Za izvedena dva dneva gre zahvala staršem, učiteljici Dori Ožvald, pa tudi učiteljicama spremljevalkama, Simoni Napast in Jasni Belas. (besedilo in fotografije: Simona Napast)

Prihod nekdanjih učencev in pevcev OŠ Fram je v ČŠOD prinesel dobro voljo in domačo pesem.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2025

Žiga in Luka sta
vadila tudi v sobi.

'Stari' pevci so na
pamet odpeli lanski
pevski repertoar.

4

Prvič
in
zadnjič
na
pripravah.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2025*

TEDEN PISANJA Z ROKO

20.–24. januar smo posvetili tednu pisanja z roko. Ta projekt društvo Radi pišemo z roko sruje skupaj z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje in Zavodom za šolstvo RS. V letu 2025 se izvaja že desetič.

V času, ko se uporaba digitalnih orodij za pisanje povečuje, je pisanje z roko še kako pomembna veščina, ki ima številne koristi za naš um, ustvarjalnost in čustveno izražanje. Namen tedna pisanja z roko je ozaveščanje in spodbujanje pisanja z roko, saj je še vedno nepogrešljivo pri podpisovanju dokumentov, nosi osebno noto z našo neponovljivo pisavo, povečuje koncentracijo in ustvarja trajne zapise ... Le s pisanjem z roko bomo ohranjali tudi motorično spretnost. Učenci, ki pišejo z roko, pišejo spise hitreje, imajo večjo vztrajnost, več idej in dolgotrajnejšo pozornost.

Letošnji moto je »Ko spomini zadišijo«. Iskali smo načine, kako nas različni vonji vodijo v globine našega spomina. Učenci so zapisovali kratke zgodbe, pesmi ali misli o vonjih in vonjavah. Maja Idoska je s sedmošolci pripravila zanimiv, dišeč napis, razstavljene izdelke pa so dodatno odišavile dišeče svečke, eterična olja, vosek in palčke. Ob vstopu v šolo so obiskovalce pozdravile uganke in pesmi, ki so opevale bodisi nos bodisi njegove sposobnosti zaznavati takšne in drugačne vonjave.

Vonj lahko sproži globoko zakoreninjene spomine, ker ima edinstven dostop do možganov. Olfaktorna bučka, odgovorna za vonj, se nahaja blizu hipokampusa, ki shranjuje epizodične spomine. Vonjave, za razliko od drugih čutil, neposredno potujejo v ta del možganov, mimo talamusa, zaradi česar so močnejše povezane z nezavednimi, čustveno nabitimi spomini. To pojasnjuje, zakaj lahko znani vonj, na primer iz otroštva, prebudi spomine, ki so se zdeli pozabljeni. Vonjave je težko ubesediti, hkrati pa lahko sprožijo globoko skrite spomine. Raziskave spomina so pokazale, da opisovanje stvari z besedami lahko pomaga pri pomnjenju, vendar tudi zmanjšuje čustva, ki jih čutimo v zvezi s predmetom. Ko si izmislimo zgodbo o svojih spominih, se začnemo spominjati tako zgodbe kot tistega doživetja. Vonj je uskladiščil več prijetnih spominov, kot bi jih lahko uskladiščile zgolj besede.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Januar, 2025

Znanstveniki so ugotovili, da so naši možgani ob vonjanju prijetnih, že poznanih vonjav dejavnejši, kot če vonjamo vonje, ki jih še ne poznamo. (Vir: <https://www.pisemozroko.si/>) (besedilo in fotografije: Simona Napast)

Vonj, ko mama kuha kosilo,
vonj, ko pridiš po svežem jutru
in naravi.
vonj, mehčalca, ko je mama
oprala perilo.
Najboljši vonj pa je ko, hodiš po
plazi in zapiha veter.
Ko zadišijo Bori namorju, talrat ja
vse najlepše.

Moji spomini segajo
v poletje. Zadišalo
mi je trava in svež
zrak. Moj spomin
je kako sem se igrala
s sestrami v bazenu.
Lhočla sem v bazen
ter preplavala celegu.
Aida

Ko drevo zadišiš,
v gozdu nd ves
glas pojem si.
JAKA

Naj vonj ljubezni
večno živi in se nikoli
ne izgubi.
TADEJ

Vonj mojega psa
me spominja na sprehod
z družino in njim.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2025

konjska
dlaka me
spominja
na sprehajanje
konja
po pesku

Lo vonjave,
ki dišijo
in vonjave,
ki mrdajo.
Tako je tudi s spomi
Lo spomini,
ki so lepi
in spomini,
ki so godi.
Na ta slabše
raje pozabi.

Vonj po mrzlem dežju.
Spominja me, ko sem bil še
majhen in se igral na dežju.

Pridem domov
takoj zavoham
in vonj po
domu to me
spominja na dušo
ženo po čistilih.

Vonj športne garderobe me spominja
na moje najboljše prijateljice.

EVA G

Na otroštvo me spominja
vonj po otroških knjigah

Vonj mrzlega
jubra, ki me
Sporni na začetek
šole

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2025

Kad se stisnem k ma-
mi, saj njen poljub po
čokoladi diši in to me
pomirja.

VAL

Vonj po knjigah
me spominja na
knjižnico.

Ko vstopim
v šolo, mi
zadiši prijateljske

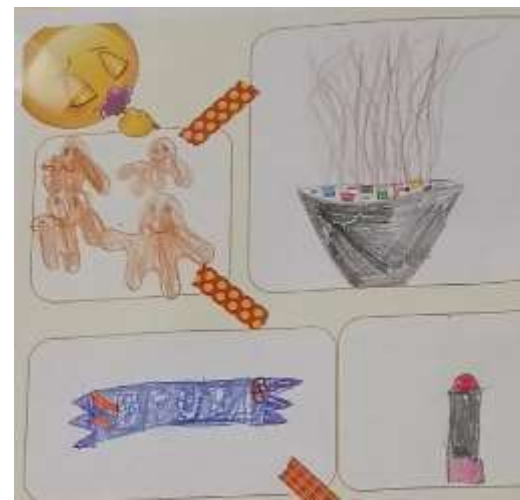
Najbolj se spominjam vanja
gozdu in pa dežje, ki
me je razveselilo, ko sem
kot otrok letal po gozdu
in se veselo igral. To je
pravi vonj pomladi, ki
svadi ti spomine.

Lana L

Vonj po
babičinem
pecivu me
spominja na
Dohorje

Ko sem bil
mali mi je
najbolj zadišalo
ko je babica
pekel stude in
sem ga vedno jedel
in mi je to ostalo
v spomine.

Jaka

Vonj po oblačilih
prijateljev me spom-
inja na trenutke
igraanja s njimi.

Vauki, ko navoham buco ali se spominam na Fram.

Ko navoham žagovino,
se spominam pouka
s učiteljem v šoli.

EKOŠOLA

**S.O.S.
ZA ZEMLJO**

Vse do maja bodo na spletni strani šole in info tabli v avli objavljena dejstva in izzivi S.O.S. za Zemljo, ki jih bosta pripravljala Tadeja Dobaj in Tadej Sernad.

OŠ Fram je v letu 2024 pridobila naziv EKO šola. Gotovo ste opazili eko zastavo nad vhodom v šolo in eko kotiček v prvem nadstropju. Eko šola pomeni, da na šoli izvajamo dejavnosti, povezane z varovanjem okolja in ohranjanjem narave. Med drugim želimo obveščati o skrb vzbujajočih dejstvih v zvezi z našim planetom in ponuditi izzive, s katerimi lahko vsak od nas deluje okolju prijazno. Vsak mesec bomo tako v ospredje postavili določeno temo – v razmislek in spodbudo za spremembe v naših vsakodnevni navadah v korist našega planeta, edinega doma, ki ga imamo.

PODNEBJE

Človek s prekomernim in nekritičnim kupovanjem, uporabo škodljivih kemikalij, izsekavanjem gozdov, izkoriščanjem naravnih virov in onesnaževanjem povzroča izpust toplogrednih plinov v ozračje. Izpusti slednjih so se v zadnjih 50-ih letih povišali kar za 90 %. Temperatura Zemlje se zaradi tega vsako leto dviguje, v zadnjih desetletjih se je v povprečju dvignila že za več kot eno stopinjo. Morda se ne sliši veliko, a ta ena stopinja ima katastrofalne posledice za naše življenjsko okolje in človeka.

ALI VEŠ, DA ...

... je zadnjih 5 let najtoplejših do sedaj, globalna temperatura se je zvišala za več kot stopinjo.

... se je morska gladina v zadnjem stoletju zvišala za 20 cm.

... so požari in poplave pogostejši in silovitejši kot kadar koli prej, uničena so polja in živali, cena hrane se viša.
... onesnaženost zraka povzroči 7 milijonov smrti na leto, od tega pol milijona otrok v starosti do 5 let.
... je 1 milijon vrst živali na robu izumrtja, izumirajo tudi rastlinske vrste, ki so hrana živalim.

K tem negativnim posledicam prispevamo tudi sami s svojim načinom življenja in prekomernim in nekritičnim kupovanjem.

KAJ LAHKO NAREDIM?

- Preden kaj kupim, dobro razmislim, ali to res potrebujem.
- Ko kupujem, raje izberem izdelek, ki do trgovine ni prepotoval pol sveta.
- V trgovino grem z vrečko iz blaga ali košaro, da se izognem plastičnim vrečkam.
- Vodo si v steklenico nalijem iz pipe in ne kupujem vode v plastenki.
- Stvari, ki jih več ne potrebujem, ne zavržem, ampak jih raje dam komu drugemu ali ponovno uporabim. Iz stare majice lahko na primer izdelam vrečko iz blaga.
- Odpadke vedno ločujem.

10

Z NARAVO V OBJEMU

Novo Jasno knjigo *Z naravo v objemu* so s skupnimi močmi ustvarili otroci slovenskih vrtcev in osnovnih šol ter avtorji (kot del projekta *Tobijevi prijatelji*, podprtega iz programa *Kreativna Evropa*). Mesto v njej je našla tudi risba naše petošolke Maje Pufič. (besedilo in fotografiji: Simona Napast)

Maja Pufič, 12 let, Osnovna šola Fram

TRŽNICA POKLICEV

V četrtek, 23. januarja 2025, je bil v telovadnici OŠ Fram na željo naših učencev pripravljen dogodek, na katerem se je predstavilo 18 srednjih šol iz Maribora in širše okolice ter 21 poklicev in podjetij. Na predstavitev, ki smo jo poimenovali Tržnica poklicev, smo povabili učence zadnje triade naše in 5 okoliških šol (OŠ Rače, OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, OŠ Šmartno na Pohorju, OŠ Franca Lešnika - Vuka Slivnica in OŠ Hoče). Posebej smo bili veseli, da so nas na dogodku obiskali bivši učenci naše šole, tokrat v vlogi dijakov (in tudi zaposlenih), ki so iz prve roke svojim mlajšim vrstnikom prenesli informacije o izbrani srednji šoli in o tem, kako so se sami odločali za nadaljevanje svoje izobraževalne poti in kaj je po njihovem mnenju pri tem odločilno. Dogodka se je udeležilo 320 ljudi. Velik hvala vsem, ki so pripomogli k uspešni izvedbi dogodka. Učenki 9. a razreda, Julija Štern in Larisa Skrbič, ter socialna delavka Andreja Štavbe Mušič so bile po dogodku gostje v oddaji Reporter na BKTV. Spregovorile so o pomembnosti odločitve glede vpisa v srednjo šolo, Julija in Larisa pa sta zaupali tudi, kako jima pri odločitvi pomaga dogodek, kot je Tržnica poklicev (Reporter (BKTV), 29. 1. 2025 (<https://www.youtube.com/watch?v=rDgjnoQPRPs>)). V januarju so se učenci 9. r udeležili dnevov odprtih vrat na III. in I. gimnaziji, Srednji ekonomski šoli in gimnaziji, v decembru smo bili tudi na Srednji šoli Slovenska Bistrica. (besedilo: Andreja Štavbe Mušič, fotografije: Tadeja Dobaj, Simona Napast)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2025

12

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2025

13

Prispevek o tržnici poklicev je bil tudi v Štajercu (29. 1. 2025), pripravila pa ga je Branka Bezjak, novinarka Večera, ki je na dogodku prav tako predstavljala svoj poklic. Takole je zapisala:

Na Osnovni šoli Fram so v šolski telovadnici za učence tretje triade svoje in okoliških šol pripravili predstavitev poklicev in šol, kjer lahko nadaljujejo izobraževanje. Ti so se lahko neposredno pri predstavnikih srednjih šol in gimnazij ter posameznih podjetij pozanimali, kakšna znanja dobijo na teh šolah in katera potrebujejo za določene poklice. "Pobuda je prišla od naših učencev, ki smo jim želeli omogočiti, da dobijo prave informacije o možnostih nadaljevanja izobraževalne poti po končani osnovni šoli. Po nekajletnem premoru smo spet povabili vse srednje šole iz Maribora in širše okolice ter predstavnike posameznih poklicev. Tako so učenci na enem mestu pridobili čim več informacij in vstopili v osebni kontakt z ljudmi, ki jim te informacije lahko dajo," pojasni svetovalna delavka na šoli, Andreja Štavbe Mušič. V sklopu karierne orientacije, ki jo izvajajo v šoli, želijo, da učenci aktivno razmišljajo o svoji prihodnosti, o možnostih in priložnostih v okolju ter o morebitnih ovirah, prednostih, s katerimi se bodo srečevali na izobraževalni poti do zelenega cilja. "Če so želeli priti do informacij, so morali z udeleženci Tržnice poklicev vzpostaviti kontakt, postaviti vprašanje in

tako tudi uriti komunikacijske veščine. Otroci so mi povedali, da so pri tem uživali, da so doželi, da se njihova odločitev hitro bliža, in se nam zahvalili, da jim je šola tak dogodek omogočila," je zadovoljna Štavbe Mušičeva, "nabor informacij, pridobljenih iz prve roke, so ocenili kot bolj koristen od prebranega na spletu oziroma pridobljenega drugje. Naši devetošolci so prav tako veseli možnosti, da se lahko tudi v dopoldanskem času udeležijo dnevov odprtih vrat, ki jih organizirajo posamezne srednje šole."

NAŠI ŠPORTNIKI

MLADA SMUČARSKA SKAKALKA

Naša učenka, petošolka Ema Jurič, se ukvarja s smučarskim skakalstvom. 23. januarja je bil v Štajercu objavljen članek o zelo uspešni smučarsko-skakalni ekipi iz Šmartna na Pohorju, del katere je Ema.

Na tekmovanju v Vizorah (občina Vojnik) je bila zelo uspešna, osvojila je 3. mesto. Iskrene čestitke.

(besedilo: Simona Napast,
fotografija: <https://www.mojaobcina.si/vojn timers/novice/sd-vizore.html>)

Odlični so tudi drugi skakalci SSK Šmartno na Pohorju. Najmlajši člani so se pomerili na prvi zimski tekmi regijskega pokala. Tekmovanje so izvedli na skakalnicah v Vizorah. Med deklicami do 11. leta je tretje mesto osvojila **Ema Jurič**, med mlajšimi kadeti do 12 let je peto mesto osvojil **Miha Marovt**, šesti pa je bil **Luka Pristavnik**. Na stopničke se je z drugim mestom uvrstila tudi **Sara Gungl**, in sicer med mlajšimi kade-
tinjami do 13 let. Najmlajši pa so nastopili na animacijskem tekmovanju.

4

Pogled na obnovljeno skakalnico.

DEVETOŠOLCI O HOLOKAVSTU

Tudi letos smo devetošolci 27. januarja obeležili spomin na holokavst.

Holokavst: Kaj nas uči zgodovina o sovraštvu in strpnosti?

Vsako leto 27. januarja obeležujemo mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta, ki sovpada z obletnico osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz, leta 1945. Letos mineva 80 let od tega dogodka, ki predstavlja eno najtemnejših poglavij v zgodovini človeštva. Auschwitz, simbol neizmerne trpljenja in uničenja, je opomin, kako globoko lahko človeštvo zabrede, ko sovraštvo, nestrpnost in totalitarizem prevladajo. Slovenija, kot aktivna članica Mednarodne zveze za spomin na holokavst (International Holocaust Remembrance Alliance – IHRA), letos praznuje tudi 25. obletnico obstoja te organizacije. V tem okviru je predstavila svoje drugo periodično poročilo, v katerem so izpostavljene aktivnosti, usmerjene v ozaveščanje o holokavstu in preprečevanje genocida. Vizija IHRA, „Svet, ki se spominja holokavsta. Svet brez genocida.“, ostaja ključna usmeritev pri vseh teh prizadevanjih.

Tragične številke in osebne zgodbe

Med holokavstom je bilo v taborišču Auschwitz ubitih med 1,1 in 1,5 milijona ljudi, večinoma Judov, pa tudi Romov, političnih zapornikov, homoseksualcev, invalidov in drugih skupin, ki so bile tarča nacističnega režima. Med žrtvami so bili tudi Slovenci – v Auschwitz je bilo odpeljanih 2324 Slovenk in Slovencev, od katerih se jih 1331 nikoli ni vrnilo. Skupno je bilo v različna koncentracijska taborišča deportiranih 58.522 Slovencev, okoli 12.000 jih je tam tudi umrlo.

Te grozljive številke pa so le del zgodbe. Za vsako številko se skriva ime, obraz in neprecenljiva osebna zgodba. Zato je spominjanje na holokavst ključnega pomena za ohranjanje človeškosti in preprečevanje, da bi se tovrstne tragedije kadar koli ponovile.

Izpolnjevanje obljube „Nikoli več.“

Mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta ni zgolj priložnost za spominjanje, temveč tudi za aktivno prizadevanje, da bi se genocid in druge oblike masovnega nasilja preprečile. Izpolnjevanje obljube „Nikoli več.“ ni le moralna dolžnost do žrtev, temveč tudi temelj ohranjanja demokratične družbe, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

V Sloveniji se tega pomena zavedajo tudi šole, ki na ta dan organizirajo številne aktivnosti za ozaveščanje mladih. Mladi se skozi učenje o zgodovini učijo prepoznati procese, ki lahko vodijo v nestrpnost, sovraštvo in nasilje.

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve izpostavlja pomen ohranjanja spomina na holokavst tudi v okviru mednarodnih aktivnosti. Poudarja, da gre za globalni izziv, ki zahteva sodelovanje vseh narodov in stalno budnost proti pojavom sovraštva in diskriminacije.

S prizadevanjem za ozaveščanje, izobraževanje in ohranjanje spomina na holokavst gradimo prihodnost, v kateri bo obljuba „Nikoli več.“ zares izpolnjena. (Vir: <https://domzalec.si/novice/opozarjamo/holokavst-kaj-nas-uci-zgodovina-o-sovrastvu-in-strpnosti/>, fotografija: Tatjana Ajd Krامل)

16

KNJIŽNI KOTIČEK

BRALNI PROJEKTI

Z učenci 3. a in 5.a smo izvedli bralne ure v okviru projektov Naša mala knjižnica in Branje ne pozna meja. Z mlajšimi smo poustvarjali na besedili Buba in Gospod Hruška in jadrnica, petošolci pa so se urili v branju pred sošolci. Za nami je že skoraj polovica knjige Mira Gavrana, Srečni dnevi. Prebrano sproti zapišemo v obliki miselnega vzorca, na koncu pa bomo zgodbo dramatizirali in uprizorili. (besedilo: Simona Napast)